

beklaget sig over at skulle af med mange Penge i den Anledning. Derfor synes jeg, at det ærede Medlem kunde moderere sine Udtalelser, i alt Fald give dem en saadan Form, at de ikke direkte er saarende overfor Mennesker, som dog er sig bevidst, at de er villige til at yde Ofre i den Anledning.

Kirkeministeren (Dahl): Jeg vil gerne begynde med at takke det ærede Medlem, som førte Ordet for mit eget Parti, det ærede Medlem Hr. Kammersgaard, saavel som Ordføreren for Partiet Venstre og Ordføreren for det radikale Venstre for den velvillige og forstaaende Modtagelse, de har givet Lovforslaget. Det ærede Medlem Hr. N. Johan Laursen og det ærede Medlem Hr. Povlsen mente, at det var uheldigt, at Lovforslaget havde en saa speciel Karakter, som det har, og kun angik en enkelt Person og en enkelt Frimenighed, og begge udtalte Ønsket om, at det maatte lykkes i Udvalget at faa dette specielle taget bort fra Lovforslaget, saaledes at det fik en mere almindelig Karakter. Jeg har ogsaa været opmærksom paa det uheldige i denne specielle Karakter, Lovforslaget har faaet, og har ønsket at give det en mere almindelig Karakter. Det har været mig umuligt at finde en saadan Form, men jeg vil hilse det med Glæde, hvis Resultatet af de Forhandlinger, der nu skal foregaa i Udvalget og med mig, blev, at Lovforslaget fik en mere almindelig Karakter, kom til at omfatte, som det ærede Medlem Hr. N. Johan Laursen udtrykte det, alle dem, som vedkender sig at staa paa den Grund, som er omtalt i Grundloven, naar der dør tales om det evangelisk-lutherske. Saa jeg erklærer mig villig til at forhandle om dette Spørgsmaal med det kommende Udvalg.

Derimod har der fra anden Side, navnlig fra konservativ Side, lydt stærke Bebrejdelser, fordi dette Lovforslag er fremsat, og der er anført en Række Indvendinger imod det. Jeg skal i Korthed dvæle ved nogle af disse Indvendinger. Det ærede Medlem Hr. J. Oskar Andersen fandt, at Lovforslaget var meget slet motiveret, kun motiveret med dette Udtryk, at det var ønskeligt, at Pastor Rørdam kunde faa Adgang til at bruge Folkekirkens Kirker. Men der er ogsaa i Bemærkningerne henvist til, hvorfor det er ønskeligt, og jeg maa minde om, at ogsaa her, hvor vi taler om et Kirkespørgsmaal, er der Grund til at drage det økonomiske og praktiske med ind i sine Betragtninger. Dette har virkelig sin Berettigelse i denne Tilværelse, ogsaa naar vi taler om Kirkespørgsmaal,

naar det kirkelige Hensyn ikke tilside-sættes for det økonomiske og praktiske, og det mener jeg, som sagt, ikke er Tilfældet i denne Sag. Naar denne Menighed kan undgaa at bygge en ny Kirke eller nye Kirker, forekommer det mig at være rigtigt at stræbe efter at undgaa det og ikke at paalægge disse Mennesker større Byrder end nødvendigt.

Det ærede Medlem Hr. Carlsen-Skiødt — tror jeg nok, det var — udtalte, at efter hans Kendskab til Menigheden kunde den økonomisk nok bære disse Ofre. Ja, det er muligt, men naar der ingen Grund er til at paalægge dem disse Ofre, synes jeg, at vi har Anledning til at fritage dem derfor. Der er ganske sikkert ogsaa indenfor denne Menighed en Del ubemidlede Personer, for hvem det vilde falde vanskeligt at bære de økonomiske Ofre, der er forbundet med Opførelsen af nye Kirker. Og praktisk vil det vist, selv om Menigheden nu har faaet den gamle Valgmenighedskirke i Ryslinge tilkendt, være uheldigt, at Menighedens Medlemmer, som er spredt over næsten hele Sydfyn, blot er henvist til denne ene Kirke. Der er nok dem, der har Raad til at køre i Automobil eller selv har Køretøj. Men dør kommer atter Hensynet til de mindre bemidlede indenfor Menigheden, og dem maa vi ogsaa være opmærksomme paa i dette Tilfælde. Saa jeg tror, at alene denne praktiske Begrundelse er tilstrækkelig, naar den kan føenes med kirkelige Hensyn.

Og jeg tror ikke, at de kirkelige Hensyn trædes for nær ved, at man overlader Pastor Rørdam og hans Menighed Folkekirkens Kirker til Brug. Man maa erindre, at denne Menighed og denne Præst er noget anderledes stillet end Sekterne omkring i vort Land, thi indtil for ganske nylig har de hørt til Folkekirken, og Pastor Rørdam vilde ganske sikkert aldrig være blevet nødt til at træde ud af Folkekirken paa Grund af den Forkyndelse, han fører, den har allerede faaet Hjemstedsret i den danske Folkekirke. Grunden til, at han beklagelsesvis maatte træde ud, var, at han forlangte Statsmagtens Autorisation af et Ritual, af hvilket det efter Kirkeministeriets Mening ikke tilstrækkelig tydeligt fremgik, om det faldt indenfor den Ramme, som er fastsat i Grundloven ved Udtrykket: det evangelisk-lutherske. Folkekirkens Forhold til Pastor Rørdam og hans Menighed vedbliver ogsaa at være det samme, enten vi vedtager dette Lovforslag eller ej; det Skel, som er blevet sat derved, at Valgmenigheden er gaaet ud i frikirkelige Forhold og Rørdam fra at